

Przedmiotowe Zasady Oceniania - dostosowane do specyfiki przedmiotu opracowane na podstawie:

- Rozporządzenia MEN z 10 czerwca 2015 r. Dz.U.2015.poz.843 w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.
- Statutu ZSZiL w Zgorzelcu – rozdział XIII &40 - &51 ; rozdział XVI &53 - &73

Przedmiotowe Zasady Oceniania z przedmiotu: Monitoring środowiska

Opracowały – Martyna Starzewska

1. Zasady ogólne

1. Uczeń przygotowany do zajęć posiada zeszyt przedmiotowy z systematycznie prowadzonymi notatkami z zajęć oraz odrobionymi zadaniami domowymi, a także inne materiały/pomoce naukowe wymagane na danych zajęciach, np. papier milimetrowy, klej, nożyczki, kalkulator.
2. Jako nieprzygotowanie do zajęć traktowane jest:
  - brak teoretycznego przygotowania z trzech ostatnich zajęć,
  - brak odrobionego zadania domowego,
  - brak zeszytu przedmiotowego,
  - brak materiałów/pomocy naukowych wymaganych na danych zajęciach.
3. W semestrze uczeń może być dwa razy nieprzygotowany do zajęć (bez podawania przyczyny nieprzygotowania), przy czym uczeń musi zgłosić nauczycielowi nieprzygotowanie podczas sprawdzania listy obecności. Nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku, nie ma to jednak wpływu na ocenę śródroczną i roczną. Nieprzygotowanie nie obejmuje zapowiedzianych prac klasowych. Prawo zgłaszania nieprzygotowania zostaje zawieszona na miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej.
4. Zaległości powstałe w wyniku nieobecności na lekcji uczeń ma obowiązek uzupełnić.
5. Uczeń powinien napisać wszystkie zapowiedziane prace klasowe i sprawdziany pisemne. W przypadku nieobecności usprawiedliwionej zaliczenie odbywa się pisemnie na najbliższej lekcji po nieobecności lub w uzgodnionym z nauczycielem terminie, ale nie później niż w ciągu dwóch tygodni (jeśli czas trwania nieobecności przekroczył jeden tydzień).
6. Uczeń ma możliwość poprawy każdej z częściowych ocen niedostatecznych jeden raz, przy czym każda ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika lekcyjnego.
7. Termin poprawy oceny ustala nauczyciel.
8. Poprawa w formie pisemnej dotyczy sprawdzianów i testów; poprawa w formie ustnej – kartkówki, odpowiedzi ustnych, zadań domowych.
9. Sprawdzona i oceniona praca klasowa po dokładnej analizie dokonanej przez ucznia jest zwracana i przechowywana przez nauczyciela.
10. Nauczyciel ma prawo, w wyjątkowych sytuacjach, odstępować od wymienionych ustaleń.

2. Ocenie podlega:

1. Znajomość i rozumienie treści programowych.
2. Opisywanie zjawisk, procesów i zależności z użyciem terminologii stosowanej w naukach.
3. Umiejętność czytania i interpretacji pojęć występujących w różnych pomocach naukowych (poradnikach, podręcznikach, czasopiśmie itp.).
4. Celowe korzystanie z różnych nowych źródeł wiedzy wraz z możliwością wykorzystania zasobów Internetu.

Ocenianie osiągnięć ucznia

- Ocenianie prac pisemnych

Przy rozwiązywaniu zadań i problemów podczas pracy pisemnej ocenie podlega poprawność udzielonych odpowiedzi wg procentowej skali ocen:

- 0% - 29% niedostateczny
- 30% - 49% dopuszczający
- 50% - 64% dostateczny
- 65% - 69% dostateczny +
- 70% - 79% dobry
- 80% - 84% dobry +
- 85% - 94% bardzo dobry
- 95% - 100% celujący

- Ocenianie wiadomości i umiejętności podczas odpowiedzi ustnej

Ocenie podlega opanowanie terminologii przedmiotu, stopień opanowania omówionego materiału, swoboda w umiejętności formułowania wniosków płynących z doświadczeń, umiejętność rozwiązywania problemów, umiejętność syntezy w oparciu o znajomość całego omówionego materiału.

- Ocenianie prezentacji

Ocenie podlegają: zgodność z tematem, poziom merytoryczny, poprawność językowa, posługiwanie się słownictwem właściwym dla tematu i przedmiotu, odpowiednie tempo prezentacji, uporządkowany i logiczny układ prezentacji (trójdzielna budowa – wstęp, rozwinięcie, zakończenie), estetyka wykonania pracy, oryginalna i pomysłowa forma prezentacji.

- Ocenianie zadań domowych i pracy na lekcji

W zależności od charakteru pracy domowej może być ona sprawdzana w sposób ustny lub jako kontrola pracy pisemnej. Ocenie podlegają: poprawność pracy i jej zgodność z tematem, swoboda w umiejętności formułowania wniosków, wkład pracy, zaangażowanie oraz samodzielność.

- Ocenianie aktywności oraz udziału w konkursach

Zaangażowanie ucznia na lekcji, jak też jego aktywność pozalekcyjna podlegają ocenie na bieżąco tzn. pod koniec danej lekcji lub całościowo - pod koniec semestru. Uczeń odnoszący sukcesy w konkursach/olimpiadach otrzymuje cząstkową ocenę celującą.

3. Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności:

- testy
- prace klasowe
- odpowiedzi pisemne (kartkówki)
- zadania domowe
- ćwiczenia sprawdzające wybrane umiejętności i wiedzę
- aktywność na lekcji
- praca samodzielna (karty pracy, referaty, sprawozdania z wycieczek zawodoznawczych, plansze, schematy technologiczne, prezentacje multimedialne itp.)
- udział w konkursach i olimpiadach.

Wagi ocen cząstkowych

- testy - 4
- prace klasowe – 5
- odpowiedzi pisemne (kartkówki) - 3
- zadania domowe - 2
- ćwiczenia sprawdzające wybrane umiejętności i wiedzę - 3
- aktywność na lekcji - 2
- praca samodzielna (karty pracy, sprawozdania z wycieczek zawodoznawczych, schematy technologiczne) – 4
- praca samodzielna (referaty, plansze, prezentacje multimedialne) - 3
- udział w konkursach i olimpiadach – 5

4. Ogólne kryteria oceny

Stopień celujący - 6

Stopień ten otrzymuje uczeń, który:

- twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- pomysłowo i oryginalnie rozwiązuje nietypowe zadania,
- bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych lub olimpiadach pokrewnych,
- posiada wiedzę wykraczającą poza obowiązujący program nauczania.

Stopień bardzo dobry - 5

Stopień ten otrzymuje uczeń, który opanował pełen zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania oraz potrafi:

- sprawnie poruszać się w tematyce programowej przedmiotu,
- samodzielnie rozwiązywać problemy,
- wykazać się znajomością pojęć i terminów oraz umiejętnością poprawnego ich zastosowania w sytuacjach typowych i nietypowych,
- posługiwać się poprawnie terminologią specjalistyczną dla zawodu technik ochrony środowiska,
- samodzielnie zdobywać wiedzę i umiejętności,
- przeprowadzać prawidłową analizę związków przyczynowo-skutkowych, zachodzących pomiędzy elementami treści programowych,
- w oparciu o źródła przeprowadzić analizę procesów i określić ich konsekwencje.

Stopień dobry - 4

Stopień ten otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy programu nauczania, a także potrafi:

- samodzielnie wyjaśniać typowe zależności,
- posługiwać się terminologią geograficzną z nielicznymi potknięciami i błędami,
- sprawnie rozwiązywać zadania przewidziane podstawą programową z danego przedmiotu,
- przeprowadzić prostą analizę związków przyczynowo-skutkowych zachodzących pomiędzy elementami treści programowych,
- samodzielnie dokonać analizy danych statystycznych przedstawionych w różnej formie.

Stopień dostateczny - 3

Stopień ten otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową, co pozwala mu na:

- wykazanie się znajomością i rozumieniem podstawowych pojęć i terminów z danego przedmiotu,
- stosowanie poznanych pojęć i terminów w sytuacjach typowych,
- wskazywanie elementarnych związków przyczynowo-skutkowych zachodzących pomiędzy pojęciami zawartymi w podstawie programowej danego przedmiotu.

Stopień dopuszczający - 2

Stopień ten otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową w takim zakresie, że potrafi:

- samodzielnie lub z niewielką pomocą nauczyciela wykonać ćwiczenia i zadania o niewielkim stopniu trudności,
- wykazać się znajomością i rozumieniem najprostszych pojęć i terminów z danego przedmiotu,
- wskazać elementarne związki pomiędzy podstawowymi pojęciami z danego przedmiotu.

Stopień niedostateczny - 1

Stopień ten otrzymuje uczeń, który nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania oraz:

- nie radzi sobie ze zrozumieniem najprostszych pojęć i terminów z danego przedmiotu,
- nie potrafi nawet przy pomocy nauczyciela wykonać najprostszych ćwiczeń,
- nie wykazuje najmniejszych chęci współpracy w celu uzupełnienia braków oraz nabycia podstawowej wiedzy i umiejętności.

Szczegółowe kryteria oceniania

WYMAGANIA /OCENA/			
wymagania konieczne /ocena: dopuszczający/	wymagania podstawowe /ocena: dostateczny/	wymagania rozszerzone /ocena: dobry/	wymagania dopełniające /ocena: bardzo dobry/
Dział 1: STAN I ZASOBY ŚRODOWISKA			
Uczeń: - definiuje pojęcia: ekologia, biocenoza, biotop, ekosystem, populacja, nisza ekologiczna, biom, biosfera, krajobraz, - wyjaśnia pojęcia: zasoby przyrody, racjonalna gospodarka zasobami przyrody, - definiuje pojęcia: środowisko, stan środowiska, elementy środowiska, czynniki środowiska, zasoby przyrody, - wyjaśnia pojęcie efektu cieplarnianego.	Uczeń: - wskazuje zależności pomiędzy biocenozą, biotopem, ekosystemem, populacją, - przedstawia podział czynników środowiska przyrodniczego, - wymienia elementy ekonomiczne i urbanistyczne środowiska, - wymienia czynniki biotyczne i abiotyczne środowiska, - przedstawia klasyfikację zasobów przyrody, - rozróżnia rodzaje zagrożeń środowiska przyrodniczego, - wymienia przyczyny globalnego ocieplenia klimatu.	Uczeń: - przedstawia cech poszczególnych elementów środowiska, - omawia różnicę pomiędzy czynnikami biotycznymi i abiotycznymi środowiska, - określa wpływ zagrożeń na środowisko, - przedstawia sposoby minimalizacji wpływu zagrożeń na środowisko, - wymienia skutki globalnego ocieplenia klimatu, - uzasadnia wpływ człowieka na środowisko, - klasyfikuje zasady racjonalnej gospodarki zasobami przyrody.	Uczeń: - analizuje czynniki środowiska mających wpływ na organizmy, - analizuje skutki zanieczyszczeń na środowisko, - dobiera sposoby ograniczające negatywny wpływ działalności człowieka na środowisko, - określa wpływ działalności człowieka na zmiany klimatu, - stosuje zasady racjonalnej gospodarki zasobami przyrody.

Dział 2: ZANIECZYSZCZENIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO			
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - klasyfikuje źródła zanieczyszczeń powietrza, wód oraz gleb, - klasyfikuje rodzaje zanieczyszczeń powietrza, wód oraz gleb, - określa skutki zanieczyszczeń powietrza, wód oraz gleb, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje zanieczyszczenia powietrza, wód oraz gleb, - określa zasady lokalizacji punktów pomiarowych zanieczyszczeń, - wymienia parametry określające stopień zanieczyszczeń powietrza, wód oraz gleb, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa sposoby rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu, wodach oraz glebie, - oznacza parametry określające stopień zanieczyszczeń powietrza, wód oraz gleb, - określa poziom stężenia zanieczyszczeń powietrza, wód oraz gleb, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobiera sposoby zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza, wód oraz gleb, - dobiera metody badania zanieczyszczeń powietrza, wód oraz gleb, - sporządza dokumentację związaną z określeniem stężenia i rozmieszczenia zanieczyszczeń powietrza, wód oraz gleb,
Dział 3: BILANSE ZANIECZYSZCZEŃ ŚRODOWISKA			
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcie bilansu zanieczyszczeń środowiska, - wymienia elementy środowiska, dla których sporządzane są bilanse zanieczyszczeń, - wyszukuje dane dotyczące aktualnego stanu środowiska. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokonuje podziału bilansów zanieczyszczeń, - określa cele i zasady sporządzania bilansów zanieczyszczeń, - analizuje dane dotyczące aktualnego stanu środowiska. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokonuje analizy informacji zawartych w przykładowych bilansach zanieczyszczeń, - sporządza schematy opracowania bilansów zanieczyszczeń. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sporządza bilanse zanieczyszczeń dla regionu, - przedstawia wyniki bilansów w formie tabelarycznej i graficznej, - analizuje sporządzone bilanse zanieczyszczeń.
Dział 4: OCENA STOPNIA ZANIECZYSZCZENIA ŚRODOWISKA			
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porównuje wyniki badań stopnia zanieczyszczenia środowiska z dopuszczalnymi normami, - wyjaśnia czym są opłaty za korzystanie ze środowiska, - wyszukuje dane na temat aktualnego stanu zanieczyszczeń środowiska, - wymienia rodzaje inwestycji szkodliwych dla środowiska przyrodniczego i ludzi. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje wyniki badań stopnia zanieczyszczenia środowiska, - oblicza opłaty za korzystanie ze środowiska, - oblicza kary za odprowadzanie zanieczyszczeń do środowiska, - analizuje informacje zawarte w instrukcji gospodarowania wodą. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenia stopień zanieczyszczenia środowiska na podstawie obowiązujących norm i przepisów prawa, - na podstawie aktów prawnych oblicza stopień redukcji zanieczyszczeń, - na podstawie norm ocenia stan środowiska naturalnego, - rozróżnia czynniki szkodliwe w oddziaływaniach inwestycji na środowisko. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowuje raport o stopniu zanieczyszczenia środowiska na podstawie przepisów prawa, - planuje rozwiązania naprawcze na podstawie raportu stwierdzającego podwyższone stopnie zanieczyszczenia środowiska, - prognozuje zmiany zachodzące w środowisku na podstawie bilansu zanieczyszczeń, - dobiera metody ochrony środowiska przyrodniczego i ludzi przed szkodliwym oddziaływaniem inwestycji.

5. Ustalenie oceny śródrocznej, rocznej

Ocena klasyfikacyjna śródroczna jest wypadkową wynikającą z ocen cząstkowych uzyskanych przez ucznia w pierwszym półroczu. Ocena klasyfikacyjna roczna jest wypadkową wynikającą z ocen cząstkowych uzyskanych w drugim półroczu i uwzględnia ocenę klasyfikacyjną śródroczną oraz postęp edukacyjny ucznia.

Oceny klasyfikacyjne śródroczna i roczna nie muszą ściśle odpowiadać średniej ważonej ocen bieżących, ale powinny z nią korespondować.